N°. 68.

BREDASCHE COURANT.

ZONDAG 22 AUG[illegible]

FRANKRIJK.

PARIJS, den 19den Augustus.

Terwijl de algemeene feestelijkheden in de hoofdstad niet voldaan hebben aan degenen, die van de volksmenigte of de troepen geroep en aandrang om een nieuw keizerschap verwachtten, begint eene meer achting verdienende uiting van den wensch naar bevestiging en bestendiging van des Presidents gezag zich te openbaren onder de door volkskeuze benoemde vertegenwoordigers des lands, die thans in de arrondissementsraden zamengekomen zijn, terwijl de insgelijks dezer dagen vernieuwde departementsraden binnen eenige dagen zullen bijeenkomen. Reeds is gewaagd van eenige arrondissementsraden, die besloten hebben in een adres van dank en hulde aan het staatshoofd wenschen voor de bevestiging van zijn gezag te kennen geven. De officiele *Moniteur* van den 17den dezer vermeldt weder dergelijke besluiten van verscheiden arrondissementsraden. Men telt thans 33 zoodanige adressen, meest alle met eenparigheid van stemmen vastgesteld; daaronder zijn er elf, waarin uitdrukkelijk de invoering van den keizerlijken regeringsvorm wordt gewenscht.

— Het bal ll. Dingsdag van de visch- en groenvrouwen in het opgeslagen lokaal op den Marché des Innocents gegeven, heeft niet zeer aan de verwachting beantwoord. Wel waren er ongeveer 22000 personen bijeen, doch weinige van aanzien; ook ging het er zeer ongemanierd toe; sommige personen waren van de buffetten niet te verwijderen, andere konden niets krijgen en moesten hun dorst met het water uit de fontein laven. Het lokaal was niet waterdigt, zoo dat aangezien den regen parapluiën opgestoken werden. De President der Republiek, die Zondag een bal op het ministerie van Marine, Maandag een ander te St.-Cloud had bijgewoond, was er niet tegenwoordig, hetgeen stof tot velerlei geruchten gaf. De werklieden en koopvrouwen, deswege ontevreden, gaven overluid te kennen dat Louis Napoleon het volk minachtte, en zich er van voor zijne oogmerken bediend te hebben.

— De heer *Thiers* heeft van de hem verleende vergunning gebruik gemaakt en is reeds weder in de hoofdstad terug.

— Te St. Flour, in het departement Cantal, hadden de leden van den gemeenteraad den eed geweigerd en daarop hun ontslag genomen; de kiezers hebben hen echter herkozen. Daar de prefect zulks als schandelijke oppositie beschouwde, heeft hij den gemeenteraad van St. Flour geschorst en eene commissie benoemd, welke de betrekkingen van den raad zal vervullen.

— Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. 75,80; $4^1/_2$ pCt. 104,70; Rom. Leening $97^1/_4$.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 18den Augustus.

Te Hamburg is berigt ontvangen dat den 3den dezer de stad Wasa in Finland, welke omstreeks 3000 inwoners telt, geheel afgebrand is, met uitzondering van het lokaal voor het geregtshof en van drie of vier andere huizen.

— Volgens berigt uit Ischl is H. M. de Koningin der Nederlanden aldaar in welstand aangekomen.

ENGELAND.

LONDEN, den 18den Augustus.

Het stoomjagt *Victoria and Albert*, aan wier boord H. M., haar Gemaal en hunne Kinderen zich bevonden, is, benevens de overige schepen van het eskader dat den togt naar Antwerpen gedaan heeft, Dingsdag morgen te Osborne teruggekeerd.

Heden is een raad van ministers gehouden waarin het parlement van den 20sten Augustus tot den 21sten October is geprorogeerd geworden.

— Laatstleden Dingsdag zijn niet minder dan 244 schepen van allerlei soort de Theems binnengevaren, zijnde het grootste getal dat men op eenen dag aangeteekend heeft.

— De berigten nopens den aardappelen-oogst in Ierland luiden gunstiger.

— De jongste Londensche bladen berigten dat de Oost-Indische Compagnie thans besloten heeft, in Indie een zeer uitgebreid net van electrische telegraaflijnen te doen aanleggen. Het zal zich over eene uitgestrektheid van drie duizend mijlen uitstrekken; Calcutta, Agra, Lahore, Bombay en Madras zullen de hoofdpunten zijn; men hoopt het binnen drie jaren tijds te zullen kunnen voltooijen. De uitvoering zal geschieden onder leiding van den heer *O'Shaughnessy*, een geneeskundige in dienst der Compagnie, die reeds met goeden uitslag de daarstelling van electrische telegraaf-verbindingen in Indie heeft beproefd.

— De jongste in Engeland ontvangen tijdingen van het oorlogstooneel in Birmah (waarvan de hoofdinhoud reeds in een onzer laatstvorige nommers medegedeeld is) worden van meer dan gewoon belang geacht; vooreerst omdat men daarmede voor de eerste maal berigt ontvangt van krijgsbedrijven in Indie gedurende het regensaizoen met goeden uitslag en zonder nadeel voor de gezondheid der troepen volvoerd; en ten tweede omdat door dezelve de verwachting bevestigd wordt dat de inlanders van den Peguschen volksstam zich aan de Engelschen zouden aansluiten en bij hen bescherming zouden zoeken tegen hunne van buiten 's lands ingedrongen overheerschers, de Birmannen.

— De spoorweg op de landengte van Panama is volgens de jongste tijdingen voltooid en in gebruik tot aan Barbacoa; doch hier moest eene brug over de rivier Chagres worden gebouwd, waartoe vijf maanden tijds zouden noodig zijn, terwijl voor het oogenblik alle werkzaamheden tot voortzetting van den weg gestaakt waren wegens gebrek aan arbeidende handen ten gevolge der op de landengte heerschende groote sterfte.

BELGIE.

BRUSSEL, den 20sten Augustus.

Maandag jl. heeft in het arrondissement Philippeville, ter vervulling eener door overlijden opengevallen plaats in den Belgischen Senaat, eene verkiezing plaats gehad, wier uitslag bij den tegenwoordigen stand der partijen met belangstelling werd te gemoet gezien. De candidaat der behoudsgezinde (of zoo gezegd clericale) partij is gekozen, doch met eene meerderheid van slechts 17 stemmen boven zijn liberale mededinger.

— Jl. Maandag is te Brussel eene openlijke vergadering gehouden van belanghebbenden bij het nadrukkers-bedrijf, of, gelijk men het in die vergadering liever noemde, bij de handhaving van het regt van herdrukken. De aanwezigen waren meestal drukkersgezellen en letterzetters, wier aantal meer dan twee duizend bedroeg. Na eene lange beraadslaging heeft de vergadering besloten bij het gouvernement te protesteren tegen elke handelsovereenkomst met Frankrijk waardoor het nadrukken in Belgie zoude worden geweerd; in dit protest wordt hoofdzakelijk gezegd dat het afgeloopen handelsverdrag niet de verwachte vruchten voor Belgie heeft gedragen en de daarvoor gebragte offers niet waard is; dat bij de belangen waarvoor de vergadering opkomt, het bestaanmiddel van 50,000 werklieden betrokken is, en dat Belgie's eer niet toelaat aan de overdreven eischen van een vijandiggezind gouvernement toe te geven.

— In Brussel is weder een smaadschrift tegen de familie Bonaparte gedrukt; doch de politie heeft zich gehaast het in beslag te nemen.

— In den Belgischen *Moniteur* leest men het volgende:

«Bij een koninklijk besluit van den 16den dezer is een subsidie uit de schatkist van duizend francs verleend aan de commissie belast met de zamenstelling van het *Etymologisch en beredeneerd woordenboek der Vlaamsche taal.*"

NEDERLANDEN.

BREDA, den 21sten Augustus.

Het *Staatsblad* n°. 137 behelst een besluit van den 6den Augustus 1852, bepalende de plaatsing in het *Staatsblad* van de overeenkomst tusschen Nederland en Belgie gesloten, ter verbinding van de beide Rijken door middel van ijzeren spoorwegen.

Het behelst de volgende artikelen:

Art. 1. De beide Gouvernementen verbinden zich wederkeerig om te voorzien in het zoo spoedig mogelijk daarstellen van ijzeren spoorwegen, ter verbinding van die van beide landen, en wel bijzonder van eenen ijzeren spoorweg, welke, aanvangende aan het station van Antwerpen der wegen van den Belgischen Staat, zal loopen naar het Hollandsch Diep, alwaar hij zal uitkomen bij de Roode Vaart of bij den Moerdijk, gaande, hetzij over Roozendaal, hetzij over Breda.

In geval dat deze laatstgenoemde ijzeren spoorweg over Roozendaal mogt gaan, zoude er een zijtak van Roozendaal tot aan Breda worden aangelegd.

Art. 2. Welke ook de algemeene rigting van den ijzeren spoorweg van Antwerpen naar het Hollandsch Diep moge zijn, het verbindingspunt en de aansluiting op de grens zullen, door de tot dat einde door de administratie der beide landen aangewezene commissarissen, worden bepaald.

Art. 3. De aanleg van den ijzeren spoorweg en van den zijtak tot aan Breda, indien daartoe wordt overgegaan, zal voltooid moeten zijn, binnen den tijd, met gemeen overleg door de beide Regeringen te bepalen.

Art. 4. De spoorbreedte zal dezelfde zijn, als die der ijzeren wegen van den Staat in Belgie, van welke die van Antwerpen naar het Hollandsch Diep beschouwd zal worden de verlenging uit te maken tot aan de Nederlandsche grens.

De hoofdlijn en de zijtakken naar Breda of elders, bijaldien daartoe wordt overgegaan, met derzelver aankleve, en het vervoermaterieel, zullen zóó worden ingerigt, dat de treinen zonder hinder of bezwaar kunnen loopen, niet alleen over de geheele lengte van de hoofdlijn en der zijtakken, maar ook over de ijzeren spoorwegen van den Staat in Belgie, waarmede die van Antwerpen naar het Hollandsch Diep, te dien einde te Antwerpen zal verbonden worden.

Art. 5. Tot op het oogenblik dat er een ijzeren spoorweg van het Hollandsch Diep over Dordrecht tot aan Rotterdam zal zijn daargesteld, zal de ijzeren spoorweg van Antwerpen naar het Hollandsch Diep, voor den vervoer van reizigers en goederen, genaamd messagerie-artikelen, met Rotterdam in verbinding gebragt worden door middel van eene geregelde dienst van stoombooten tusschen het Hollandsch Diep, Dordrecht en Rotterdam, in regtstreeksche overeenstemming met de aankomst en het vertrek, aan de lossing- en lading-plaats van den ijzeren spoorweg aan het Hollandsch Diep, van elken passagiertrein, die van Antwerpen komt of er henen gaat.

Ingeval de scheepvaart door ijsgang gestremd wordt, zal de dienst der stoombooten, zooveel doenlijk, vervangen worden door eene geregelde dienst van diligences of omnibussen.

Art. 6. De beide Regeringen zullen zich verstaan omtrent de reglementen op de exploitatie van den ijzeren spoorweg van Antwerpen naar het Hollandsch Diep; zijnde het de bedoeling der hooge contracterende partijen, in het algemeen, de grootst mogelijke gelijkvormigheid te erlangen in de exploitatie van den weg op beider grondgebied.

Art. 7. De formaliteiten voor de in- en uitgaande regten, bij den vervoer van het eene land naar het andere, of bij den doorvoer door het eene of andere land te vervullen, zullen in gemeen overleg worden geregeld.

In dit opzigt zal de ijzeren spoorweg van Antwerpen naar het Hollandsch Diep, niet onder min gunstige voorwaarden gesteld kunnen worden, dan de ijzeren spoorwegen, die hetzij Belgie, hetzij Nederland, aan andere naburige landen verbinden.

Art. 8. Met gemeen overleg zullen de beide Regeringen het minimum bepalen van de dagelijksche treinen, en zorgen dat de uren van vertrek en van aankomst dezer treinen te Antwerpen, zoo veel mogelijk overeenkomen met de uren van vertrek en van aankomst der meest regtstreeksche treinen van Frankrijk en van Duitschland.

Art. 9. Het tarief van den ijzeren spoorweg van Antwerpen naar het Hollandsch Diep en van deszelfs zijtak naar Breda, indien daartoe wordt overgegaan, zal in beide landen voor alle soorten van vervoer zoo laag en zoo gelijk mogelijk zijn.

Art. 10. Geen onderscheid zal er tusschen de inwoners der beide Staten gemaakt worden, noch wat den prijs van vervoer, noch wat den tijd van vertrek aangaat, en de van het eene land naar het andere te doene vervoeren zullen, èn wat den prijs èn wat den tijd van verzending betreft, niet minder gunstig behandeld worden, dan die, welke op ieders grondgebied geschieden, zonder daar buiten te komen.

Art. 11. De vervoeren van de brievenpost zullen om niet over den voornoemden ijzeren spoorweg plaats hebben, en de beide Regeringen zullen, in gemeen overleg, de maatregelen beramen, ten einde door dat middel de brieven-vervoeren tusschen de Nederlanden en Belgie te bespoedigen en te vermeerderen.

Art. 12. In geval de hooge contracterende partijen mogten oordeelen den ijzeren spoorweg van Antwerpen naar het Hollandsch Diep, en van zijnen eventuelen zijtak naar Breda bij wijze van concessie te doen aanleggen en exploiteren, zoo zoude het bestek der van weêrszijden aan den concessionaris op te leggen lasten, met gemeen overleg tusschen de beide Regeringen moeten vastgesteld worden.

Hetzelve zoude worden opgemaakt op zoodanige grondslagen, als over en weder zoo gelijkvormig mogelijk kunnen worden aangenomen, en bepaaldelijk op die, welke in de voorgaande artikelen zijn gelegd.

Art. 13. Deze overeenkomst zal bekrachtigd worden door Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden en Zijne Majesteit den Koning der Belgen, en derzelver ratificatiën zullen te Brussel worden uitgewisseld, binnen den tijd van zes weken, te rekenen van dezen dag, of zoo mogelijk vroeger.

— Bij besluit van de 14den Augustus 1852, n°. 60. heeft Zijne Majesteit goedgevonden aan de commissie uit de Provinciale Staten van Noordbraband belast met het voorbereidend werk tot het ontwerpen van een reglement op de uitoefening der zalmvisscherij, magtiging te verleening om na het sluiten der Statenvergadering hare werkzaamheden voort te zetten.

— Bij Koninklijk besluit van den 12den Augustus 1852, n°. 66, is eene commissie ingesteld tot nadere regeling der inrigting van het loodswezen hier te lande.

— Bij Koninklijk Besluit van 19 dezer zijn tot leden der Commissie tot onderzoek der jaarlijksche algemeene rekening aantoonende de hoegrootheid der [illegible] over 1851, benoemd: de heeren *D. Borski* en *O. B. 't Hooft*, leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal; mr. *W. H. Dullert* en mr. *J. Dirks*, leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal; mr. *J. T. Netscher* en *W. J. Piepers*, leden van den Raad van State; *O. W. Hora Siccama* en mr. *S. P. van Idsinga*, leden van de Algemeene Rekenkamer. De commissie zal als secretaris worden bijgestaan door den heer *A. L. Weddik*, waarnemend secretaris-generaal bij het Departement van Koloniën.

— Bij Zijner Majesteit besluit dd. 16 Augustus 1852, n°. 64, worden met den eersten September aanstaande de navolgende adelborsten voor de Marine bij de Koninklijke Militaire Akademie te Breda, benoemd tot adelborsten der 1ste klasse bij de Koninklijke Nederlandsche Marine, als: *H. J. Stoltz van der Sloot*, *D. G. E. R.* baron *van Welderen Rengers*, *J. P. Uijttenhooven*, *C. J. Smith*, *C. P. van der Star*, *J. P. van Rossum*, *P. Swaan*, *T. J. A. Jeekel*, *P. Ten Bosch*, *K. J. Viehoff*, *H. E. A. Frucht*, *J. J. Habets*, *P. J. Rosenwald*, *J. J. Koster*, *R. Star Busmann* en *E. L.* baron *van Heeckeren van Walien*.

— De *Nieuwe Noordbrabander* deelt den hoofdinhoud van een schrijven mede, door den Minister van Binnenlandsche Zaken aan den Commissaris des Konings in die provincie en aan Gedeputeerde Staten gerigt, over het in de jongste vergadering der Provinciale Staten genomen besluit betrekkelijk het uitwateringskanaal. Met genoegen heeft de Minister vernomen dat die vergadering zich met eene aanzienlijke meerderheid verklaard heeft voor het plan van uitwatering naar den Amer, dat ook hem het verkieslijkst voorkwam, maar minder welgevallig zijn hem de voorwaarden, door de Staten-Vergadering aan de verwezenlijking van dat plan verbonden, waarover hij echter niet uitweidt, omdat het hem voorkomt dat het stellen dier voorwaarden niet te pas kwam. Voorts zegt hij dat het niet voldoende is eene keus tusschen de verschillende voorgestelde rigtingen te doen, maar dat ook de middelen van uitvoering moeten worden aangewezen. Het komt hem billijk voor, dat tot het in stand brengen van een werk, waarbij de provincie zoo zeer wordt gebaat, ook de provinciale middelen worden aangesproken, terwijl ook de stad 's Hertogenbosch eene ruime bijdrage daartoe behoort te verleenen. Het overige der kosten, behalve de te verleenen Rijks-subsidie, moet dan door de belanghebbende ingelanden en gemeenten gedragen worden. Als nu het Rijk één millioen bijdraagt, zoo als de Minister voornemens is aan de wetgevende magt voor te dragen, en de belanghebbende ingelanden en gemeenten voeren hunne bijdragen tot *f* 15, à *f* 1,600,000 op, dan zou het overige, om het geraamd totaal van *f* 2,900,000 te erlangen, door de provincie en de stad behooren te worden aangevuld. Wijders doet de Minister opmerken, dat aan de uitvoering van dit belangrijk werk niet gedacht kon worden, zoo lang niet de benoodigde gelden bijeengebragt zijn, en het is alleen onder die voorwaarden dat hij voornemens is de genoemde subsidie bij de wetgevende magt aan te vragen. De regeling der bijdragen, meent Zijne Exc., kan niet door eene wet geschieden, maar behoort tot de taak van het gewestelijk bestuur. Ten slotte dringt hij op eene spoedige voorziening in deze zaak aan.

— Uit 's Hertogenbosch schrijft men van 19 Augustus:

«Maandag jl. had alhier op de Groote Markt de aangekondigde wapenschouwing plaats over de infanterie, artillerie en kavallerie, welke gedurende eene maand gezamentlijk militaire manoeuvres in de Vught- en Cromvoirtsche heiden, in- en bij het [illegible] kamp Koning *Willem II*, zullen uitvoeren. De infanterie was in twee linien geschaard over de Markt van de Vughter- tot aan de Hinthamerstraat, de veld-artillerie met hare stukken, had de Pensmarkt ingenomen, en de kavallerie stond op den Hoogensteenweg geschaard, het geheel gaf een indrukwekkend militaire schouwspel, dat ons aan den eersten tijd van den Belgischen opstand herinnerde; even als toen, zagen wij meestal jonge soldaten goed uitgerust, goed geëxerceerd, en met een goed militaire voorkomen.

«De wapenschouwing afgeloopen zijnde, plaatste zich de generaal-majoor, *van Poolsum Booy*, kommandant der 2de brigade infanterie, met zijnen staf voor de hoofdwacht, en het defilé begon, gekommandeerd wordende door den kolonel *Buchner* van het 4de regiment infanterie, welk defileren in de grootste orde afliep.

«De belangstelling der burgerij in dit militaire schouwspel was groot; de Groote Markt was met duizende toeschouwers gevuld, terwijl al de ramen der huizen aan de Markt en der daarop het gezigt hebbende straten, met dames en heeren waren bezet.

«In den namiddag had in de groote zaal van het Stads-koffijhuis en Koorenbeurs, het diné plaats, dat de [illegible] van het 4de regiment infanterie alhier in garnizoen, hunne kameraden van het 5de en 6de regiment, aanboden; de tafel was smaakvol en prachtig versierd en met circa 100 couverts voorzien; zij deed eer aan den goeden smaak van onzen stadgenoot den heer *N. H. A. Janssen*, hofleverancier van Z. M. den Koning, aan wien de levering van het diner was opgedragen.

«De genoodigden, meest allen opgekomen, werden met gulle gastvrijheid door de feestgevenden ontvangen. Het feestmaal had onder ongestoorde vrolijkheid en vriendschap plaats, welke niet weinig werden vermeerderd door de tegenwoordigheid en opgeruimde krijgsmansgeest van den generaal *van Poolsum Booy* en den kolonel *Buchner*. Een eerste toast, uitgebragt door voornoemden generaal, op het welzijn van Z. M. onzen geëerbiedigden Koning en het vaderland, werd met geestdrift beantwoord, welke toast door onderscheidene andere werd opgevolgd. Tot laat in den avond duurde dit broederlijke krijgsmansfeest voort, en eindigde met dezelfde blijken van onderlinge vriendschap als waarmede het begonnen was.»

— Uit 's Hage wordt het volgende vermeld:

«Den 17den des morgens ten 6 ure zijn per extra-spoortrein uit Delft te 's Hage aangekomen de manschappen, uitmakende het bataillon jagers dat daar in garnizoen ligt, en uit Leyden het [illegible] infanterie, te zamen ruim 540 manschappen tellende, [illegible] manoeuvres bij te wonen die in de vlakte [illegible] aangevangen en bestemd zijn tot het [illegible] van bekwaamheid door hoofd-officieren en bataillons-kommandanten. Het geheele garnizoen hier gestationneerd, grenadiers en jagers, de regimenten kavallerie en rijdende artillerie, zoo mede het garnizoen van Leyden en de jagers van Delft, waren in de vlakte bijeen, alles te zamen ongeveer 1600 man. Na afloop dier militaire manoeuvres zijn de troepen ten één ure per spoortrein naar hunne garnizoenen teruggekeerd. Gedurende eene geheele maand zullen deze oefeningen tweemaal 's weeks plaats hebben, gedeeltelijk zelfs in het vuur. Z. M. de Koning hecht zeer veel aan deze praktische examina in het open veld, afgelegd door hen wier roeping het is leger-afdeelingen te kommanderen, en is voornemens zich dikwerf persoonlijk te overtuigen van den goeden loop dezer troepen-bewegingen, welke op hetzelfde tijdstip ook in andere

garnizoensplaatsen worden gehouden. Behalve de bevorderingen, waartoe deze proeven meer bepaald dienen, verneemt men dat eerlang nog andere avancementen bij het leger zullen volgen, tot zelfs in de hoogere rangen."

— Te Tilburg vermeent men dat H. M. de Koningin-Moeder in den loop der volgende week die stad met een bezoek vereeren en aldaar eenige dagen verblijven zal.

— Z. Exc. de Minister van Binnenlandsche Zaken is den 17den met den middag-trein uit de residentie vertrokken, ten einde eenige plaatsen in de provincie Zeeland te bezoeken. Waarschijnlijk zal Z. Exc. ook aan de provincie Noord-brabant een bezoek geven.

Nog den 17den is de Minister te Nieuwe Tonge aangekomen en heeft aldaar zijn verblijf genomen bij den heer Mr. *S. A. Anemaet*, lid van de Tweede Kamer.

— In den nacht van den 17den op den 18den brak te Rotterdam, brand uit bij den mr. broodbakker *D. Zaal*, aan den Kortenoord, waardoor het door hem bewoonde huis, het daarnevens staande, bewoond door den mr. broodbakker *Alewijns*, en het volgende huis, van den heer *Schoonderwoerd*, geheel zijn vernield, terwijl de aan de andere zijde belendende huizen mede veel schade hebben bekomen; de brand brak met zooveel hevigheid uit dat men met groote moeite de bewoners heeft gered.

— Ll. Maandag in den vroegen morgen is de tegelbakkerij van den heer [illegible] geheel afgebrand.

— [illegible] *Overijsselsche* en *Zwolsche Courant* leest men het volgende:

»In onderscheiden dagbladen hebben wij vermeld gezien, dat het stedelijk bestuur der stad Zwolle heeft gedifficulteerd om vergunning te verleenen tot het geven, bij wijze van amusement, van eenige voorstellingen der wetenschap, genaamd *electrische biologie*, en zulks op het advies van de plaatselijke commissie van geneeskundig toevoorzigt. Volgens informatie was het door het stedelijk bestuur ingewonnen advies dier commissie: »Dat dergelijke openlijke voorstellingen vernederend voor de wetenschap, en zoo al niet gevaarlijk, voorzeker niet onschadelijk moeten terugwerken op de personen met wier wilskracht de bioloog schijnt te handelen naar zijne verkiezing, en dat het de commissie voorkomt, dat dergelijke op nog niet genoegzaam bekende natuurkrachten gegronde en te weeg gebragte verschijnselen, op het wetenschappelijk terrein alleen moeten worden teruggebragt." Dit advies strookt geheel met hetgeen wij dezer dagen hebben vernomen, ten aanzien van eenen zich noemenden leerling van den heer *de Koning*, die, nadat hij door zijne bewerking een persoon aan zijne wilskracht had onderworpen, deze niet weder in zijn gewonen toestand heeft kunnen terugbrengen, zoodat daarvan hevige toevallen de gevolgen zijn geweest, tot welker stuiting de hulp van onderscheiden geneeskundigen is moeten worden ingeroepen."

— In onze vorige hebben wij gemeld, dat H. M. de Koningin van Engeland, benevens haar echtgenoot en kinderen, tijdens Hr. Ms. jagt bij Neuzen voor anker lag, aldaar aan wal zijn geweest; omtrent dit uitstapje der Vorstelijke personen schrijft men uit die stad nog de volgende bijzonderheden:

»Gisteren namiddag ten 5 [illegible] zonder verrast, toen H. M. de Koningin met haren Gemaal, vier kinderen en gevolg, uit twee sloepen hier aan wal stapten. Al dadelijk namen de doorluchtige bezoekers plaats in een rijtuig, waarvan (hoewel alles behalve vorstelijk zijnde) gebruik werd gemaakt tot het doen van een toertje buiten de stad. De hofstede van de weduwe *W. de Feyter*, de eerste welke men ontmoette, trok al dadelijk de opmerking van het Vorstelijk gezelschap en werd door hetzelve bezocht. Hier werden stallen, dorschvloer en met een woord alles wat de boederij betreft met veel oplettendheid en belangstelling bezigtigd; Prins *Albert* nam eene tarwe-aar, wreef er de korrels uit en maakte alzoo kennis met een onzer voornaamste veldvruchten; de karnmolen werd op verzoek in werking gebragt; de schoone paarden, de landerijen en weilanden werden in oogenschouw genomen. Bij alles gaven de Vorstelijke personen blijken van de grootste minzaamheid, en beijverde men zich om zooveel mogelijk verstaan te worden. Aan het verzoek om eenig rijp ooft kon ongelukkiglijk niet voldaan worden, doch naauwelijks werd bemerkt dat de Koningin bloemen verlangde, of men bood die H. M. en hare kinderen in groote hoeveelheid aan. Dezelve werden met zigtbaar welgevallen aangenomen. De boerenkleeding in het algemeen, en inzonderheid de zilveren broekstukken van den zoon der gemelde weduwe, wekten de bijzondere aandacht. Toen de boerin in den koestal met de noodige gebaren H. M. de woorden toevoegde: «Juffrouw, het is hier zoo smeerig," wees de Koningin op haar schoeisel en trachtte de vrouw te beduiden dat dit daardoor niet leiden zou. Ook in de woning bleef niets onbezigtigd; de doorluchtige bezoekers gebruikten met smaak het hun aangeboden glas melk, vroegen naar de namen van de boerin en haren zoon, welke aangeteekend werden, en namen hoogst voldaan een zeer beleefd afscheid. — Nu werd de togt der Vorstelijke familie voortgezet tot aan het Zwaantje; hier bevonden zich de leden van ons zanggezelschap «*Uitspanning*", die het Engelsch volkslied *God save the Queen* aanhieven, en men kon de verrassing der Vorstelijke personen hiermede duidelijk opmerken, daar het lied met ongedekte hoofden werd aangehoord en na den afloop aan de leden van het zanggezelschap hun bijzondere dank en tevredenheid werd betuigd. Na dit alles keerde de stoet naar Neuzen terug; ieder was op de been, en de menigvuldige groeten der ingezetenen werden op het minzaamst beantwoord. Tegen 8 ure scheepte men zich in en keerde het Koninklijk gezelschap naar het op stroom liggende jagt terug, de aangenaamste herinneringen achterlatende van een bezoek, waarvan de daarbij plaats gehad hebbende bijzonderheden bij onze inwoners niet ligt zullen vergeten worden. Van de wallen werd met 21 kanonschoten gesalueerd."

De Commissie der te houdene Loterij van Voorwerpen ten behoeve der School voor Handwerken en Christelijk onderwijs alhier ter stede in het Gasthuis voor behoeftige meisjes gevestigd, had heden het genoegen van H. M. de Koningin een bewijs te ontvangen van Hoogstderzelver voortdurende deelneming in deze nuttige inrigting, bestaande in eene prachtige Porseleinen Vaas, en een allerfraaist geborduurd Canapé-Kussen.

Erkentelijk hulde doende aan deze Vorstelijke weldaad, durft de Commissie zich vleijen, dat ook Bredaas ingezetenen niet achterwege zullen blijven van wel te doen, wanneer de gelegenheid zich daarvoor aanbiedt.

BURGERLIJKE STAND TE BREDA.

GEBOORTEN.

Van 15 Aug. tot en met 21 Aug. 1852. 3 mann. 7 vrouwel. geslacht.

STERFGEVALLEN.

Van 15 Aug. tot en met 21 Aug. 1852. 6 mann. 3 vrouwel. geslacht.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, 20 Augustus.

TARWE en ROGGE tot vorige prijzen, met weinig handel: verkocht van Tarwe 128 ℔ Bonte Poolsche *f* 320, *f* 325; 120 ℔ Groninger *f* 200.

Van ROGGE 123, 124 ℔ Pruiss. *f* 192, *f* 194.

GERST, HAVER en BOEKWEIT zonder handel.

KOOLZAAD: op 9 vaten Olie te leveren: dadelijk 53½ P. vl.; in Nov. eerstk. 55½ P. vl.; in April eerstk. 57½ P. vl.

RAAPOLIE: op 6/w. *f* 31½; Vlieg. *f* 30½; 1 Sept. eerstk. *f* 30½; 1 Oct. eerstk. *f* 31½; 1 Nov. eerstk. *f* 32¼; 1 Dec. eerstk. *f* 32⅝; 1 Mei eerstk. *f* 33⅜.

LIJNOLIE: op 6/w. *f* 31½; Vlieg. *f* 30½.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* 39.

RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 58 à 62. — LIJNKOEKEN, per 104 st., *f* 9½ à *f* 10½.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 20. AUGUSTUS 1852.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f*	0,00	tot *f*	9,90.
Het dito dito Rogge Oude	» »	0,00	» »	6,35.
Het dito dito Rogge Nieuwe	» »	6,25	» »	6,50.
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	» »	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Boekweit	» »	0,00	» »	5,30.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.			»	0,07.
Een lucht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.			»	0,17.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.			»	0,26½
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.			»	0,29.
Een Nederl. pond Tarwe-meel			»	0,32.
Een dito pond grof Tarwe-meel			»	0,16.
Een dito pond Boter			»	0,66.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f*	0,00	tot *f*	2,10.
Het 1000 Eiken Telhout			»	2,20.
Het 1000 Doof Hout			»	1,90.
De kar Spaanders			»	2,85.
De » Struiken			»	2,80
De 100 Mutsaard			»	3,00.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (20 *Augustus*) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 64⅝, ¾, 11/16; 3 pCt. 77⅝, 11/16, ¾; 4 pCt. 96 15/16, 97, 96 15/16; O. Ind. Leen. 4 pCt. 96½; Amort.-Syndik. 3½ pCt. 95¾; Handelmaats. 4½ pCt. 124½, ⅝; Maatsch. v. Weld. 4 pCt. 89¾; Belgie 2½ pCt. 52½, 9/16; Spanje Ardoius 22⅜, 7/16; 3 pCt. 49 7/16, ½; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. 44¾; Coup. Bewijzen 2⅞; Amort. Sch. 5 15/16; Portugezen te Londen 5 pCt. 43, ¼, 43; 4 pCt. 39¼, ½, ¼; Rusland 5 pCt. 108¾, 109; Certif. 4½ pCt. 103⅜; 4 pCt. bij *Hope* 91⅝, ¾; Id. bij *Stieglitz* 91 5/16, 3/16; dito 5de serie 91¼; Polen Certif. 4 pCt. 86; Aand. met Loten 160; Oosten. Metall. 5 pCt. 78, ⅛; Nieuwe 2½ pCt. 40⅝; Nieuwe dito 5 pCt 90 9/16, ⅝.

** Bij akte op den 14den Augustus 1852 voor den Notaris C. W. MARIS te *Klundert* verleden, is tusschen JAN CORNELIS PUNT en JAN TIMMERS, beiden zonder beroep en wonende te *Klundert*, eene **VENNOOTSCHAP** aangegaan tot het voor gemeenschappelijke rekening uitoefenen eener OLIESLAGERIJ en het drijven van Handel daartoe betrekkelijk; benevens het malen van alle soort van Granen en Mout, onder de Firma PUNT en TIMMERS, welke door de beide Vennooten zal worden gebruikt en geteekend, doch alleen voor zaken, hunnen handel, de Olieslagerij en het Graangemaal betreffende, zullende in geval van geld opneming of ter leen geving de handteekening der Firma door beide Vennooten, met bijvoeging van hunnen eigen naam vereischt worden; deze Vennootschap, die te *Klundert* gevestigd is, heeft aanvang genomen den 1sten Augustus 1852, en is aangegaan voor 15 jaren, zullende evenwel stilzwijgend continueren voor nog 15 jaren, in geval twee jaren voor het eindigen derzelve, geene behoorlijke geregtelijke opzegging zal zijn gedaan.

Gymnasium te Breda.

De CURSUS der BREDASCHE LATIJNSCHE SCHOLEN weder een aanvang zullende nemen op 1 *September* aanstaande, gelieve men zich ter admissie aan te melden in *den loop dezer week* bij Ondergeteekende in de *Eindstraat*, daar het gevorderde onderzoek zal plaats hebben, *Maandag*, 30 *dezer*.

Breda, 22 Augustus 1852. Dr. Ths VERWAIJEN, *Rector*.

J. BEEN, *Bloemist van Rotterdam*,

is uitgepakt op de Haven bij de Vischmarkt, tot *Maandag avond den* 23. *dezer*, met eene fraaije Collectie BLOEMBOLLEN voor den winter in de kamer, en voor den vollen grond. Hij belooft eene prompte en civiele bediening.

** Bij het HARMONIE-GEZELSCHAP te *'s Prinsenhage* wordt, tegen een jaarlijksch salaris van *f* 100,—, een **KAPELMEESTER** verlangd. Adres, met *vrachtvrije* Brieven, aan den Secretaris van het Gezelschap, J. F. A. VAN ASPEREN te *'s Prinsenhage*.

** Terug te bekomen de COUPON der uitgelote OOSTENRIJKSCHE OBLIGATIE 5 pCt. bij Goll, No. 4528, L. A. A., bij J. B. N. LAURIJSSEN.

PENSIONNAT-EXTERNAT dirigé par Mr. CROMM,

ci-devant Directeur de l'Institut Français de Waalwijk.

Le soussigné a l'honneur d'informer MM. les Parents qu'il vient de transférer son pensionnat à *Bréda*.

L'externat, qui est en tout assimilé à l'internat quant aux branches de l'enseignement, s'ouvrira le 1er Octobre prochain.

Il se recommande à la confiance des Parents et ne négligera rien pour la légitimer.

On prend des demi-pensionnaires.

Pour les conditions s'adresser au Directeur à *Waalwijk*.

** De BURGEMEESTER van *Zevenbergen* maakt bekend, dat de gewone **KERMIS** binnen deze Gemeente een aanvang zal nemen op *Zondag den* 29. *Augustus* 1852, terwijl de **PAARDEN-** en **BEESTENMARKT** zal worden gehouden op *Woensdag den* 1. *September daaraanvolgende*, zullende daarop alle HAZARDSPELEN, RIJFFELAARS enz. ten strengste worden geweerd.

De Burgemeester voornoemd,
A. M. L. A. S. DE NELEMANS Jz.

BEKENDMAKING.

AANBESTEDING.

Mr. L. D. STORM te *Breda* zal op *Dingsdag den* 31. *Augustus aanstaande*, des voormiddags ten 10. uren, op het Landgoed genaamd *Wolfslaar*, onder *Ginneken*, overgaan tot de **AANBESTEDING** van:

1°. Het DEMPEN, OPHOOGEN en NIVELEREN van een gedeelte GRACHT of VIJVER, gelegen te *Klein Wolfslaar*.

2°. Het DEMPEN, OPHOOGEN en NIVELEREN van een gedeelte RIETHIL mede te *Klein Wolfslaar*, op de Voorwaarden alsdan bekend te maken.

Het te verrigten werk zal dagelijks kunnen worden opgenomen en de aanwijzing daarvan zal ter plaatse geschieden, door den Arbeider VERSTALLEN aldaar.

DOMEINGOEDEREN

VAN

Z. K. H. Prins FREDERIK der *NEDERLANDEN*.

RENTAMBT ZWALUWEN.

De RENTMEESTER der Domeingoederen van Z. K. H. Prins FREDERIK der *Nederlanden*, voor het Rentambt *Zwaluwen*, zal, als daartoe gemagtigd, *op Maandag den* 30. *Augustus* 1852, *des voormiddags ten* 9 *uren*, ten huize en herberge van JAC. RAAIJMAKERS te *Hooge Zwaluwe*, ten overstaan van den te *Zwaluwen* residerenden Notaris C. J. VAN DIJK, in het openbaar **VERPACHTEN**:

1°. De HOOI- en WEILANDEN gelegen in den polder *Oudenmoer*, alsmede de Dijken en Wegen *om* en *in* dien polder gelegen, in 48 perceelen en zulks voor *zes* achtereenvolgende jaren, ingaande 11 November 1852.

2°. De navolgende BUITENVISSCHERIJEN, mede voor *zes* achtereenvolgende jaren, ingaande primo Januarij 1853, als:

a. De STEUR- en ZALMVISSCHERIJ genaamd *Kielensteek*, zijnde het water aan de oostzijde van de Tongplaat, tot aan de scheiding van de Bergsche Visscherij, en strekkende van gemelde Tongplaat tot aan Kielen nieuwgestelde scheibaken.

b. De VISSCHERIJ genaamd *den Koperenberg*, bestaande in stalen naar Spiering, beginnende aan de Hooge Geer of Kade en strekkende oostwaarts op onder den vasten wal van de Lage Zwaluwe.

c. De STEEKVISSCHERIJ onder den Zuidenwal van de Hooge Zwaluwe, naar Zalm, Steur en Riviervisch, strekkende van den steen liggende omtrent Kockensvaart, tot aan Laauwenhoeksteen en van daar tot den steen of scheiding tusschen Hooge- en Lage Zwaluwe.

d. De SCHUTVISSCHERIJ onder den kant van Lage Zwaluwe, beginnende nabij de haven van den Moerdijk en strekkende langs den kant oostwaarts aan voor het hoofd van Lage Zwaluwe en voorts tot aan de scheiding van Hooge- en Lage Zwaluwe, en [illegible] ter diepte zoo verre met schutwand kan getrokken worden.

En wijders zeven stuks BINNENVISSCHERIJEN, mede gelegen onder Hooge- en Lage Zwaluwe, — voor gelijken termijn. —

De Voorwaarden waarop deze Verpachtingen zullen plaats hebben, liggen dagelijks (except 's Zondags), ter lezing, ten Kantore van voornoemden Rentmeester en Notaris, bij wien tevens, als ook bij den Opziener C. C. VOGEL, nadere informatien te bekomen zijn.

De Rentmeester voornoemd,
J. G. BECKING.

** Bij L. SCHIERBEEK, te *Leeuwarden*, is gedrukt en alom te bekomen:

DE VIERDE DRUK VAN:

VOLKSGENEESKUNDE

OF

EENVOUDIGE MIDDELEN EN RAADGEVINGEN

TEGEN DE

KWALEN EN KRANKHEDEN DER MENSCHEN,

NAAR DEN TWEEDEN DRUK UIT HET HOOGDUITSCH VAN

Dr. J. F. OSIANDER,

Hoogleeraar in de Geneeskunde te Göttingen,

Op nieuw nagezien, meer bijzonder ingerigt naar de behoeften van ons Vaderland, en vermeerderd met korte aanwijzingen der kenteekenen van de onderscheidene Ziekten, enz.

DOOR

J. A. VAN OORT,

Officier van Gezondheid der Tweede Klasse bij de Armee.

Dit werk bevat eene groote menigte eenvoudige hulpmiddelen, welke de natuur zelve tegen de menschelijke ziekten heeft daargesteld; — men vindt hier alzoo eene menigte raadgevingen, onder meer anderen:

tegen Ontsteking, Koorts, Tandpijn, Hoofdpijn, [illegible], Kramp in de Maag, het Zuur, de Hik, Buikloop, [illegible], Rheumatisme, Aamborstigheid, Kramp in de [illegible], Ontsteking van den Pisweg, Graveel, [illegible], slepende Ziekten, Koliek, Geelzucht, [illegible] Ziekten der Kinderen, Klierziekten, [illegible], Onvruchtbaarheid, Ziekten der Zwangerheid, Ontsteking der Vrouwelijke Borsten, Vergiftiging, Schijndood, Behoedmiddelen tegen Besmettelijke Ziekten, de Aziatische Braakloop, Cholera Morbus, Huiduitslag, Moedervlekken, Zeeziekte, enz.

De *buitengewone goedkoope* prijs van dit Handboek, dat behalve de voorrede en inhoud 302 bladzijden druks bevat, is slechts gesteld op *f* **1,25**.

Men leze verder de gunstige beoordeeling voorkomende in het Zondagsblad van den 1den September l.l.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.